

Dosarul nr. 3r-17/22

2-20129707-01-3r-21012022

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc Nicolae Pașa împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, cu privire la anularea actului administrativ, împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 octombrie 2020, executorul judecătoresc, Nicolae Pașa a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, cu privire la anularea deciziei nr.135/187Dfa din 13 septembrie 2019 a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești (f.d. 3-7).

Prin hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată (f.d. 120).

La 03 septembrie 2021, executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând repunerea în termen a cererii, din motiv că în perioada 13 -27 august a fost plecat din țară (f.d. 124-127).

Prin încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, ca neîntemeiată. S-a declarat inadmisibil apelul depus de executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 27 decembrie 2021, executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei

decizii prin care să fie admisă cererea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Nicolae Pașa, cu remiterea pricinii în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că, a fost în imposibilitate de a depune cererea de apel în termen, deoarece în perioada 13-27 august 2021 s-a aflat peste hotarele țării, iar perioada 27-31 august 2021 au fost zile nelucrătoare, revenind anticipat din concediul anual la 03 septembrie 2021.

În opinia recurentului, sunt întrunite temeiurile legale pentru repunerea în termen a apelului în vederea realizării efective a dreptului apelantului la acces la justiție și la un proces echitabil.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 noiembrie 2021, fiind notificată reprezentantului recurentului, avocatului Sorin Corceac, în data de 17 decembrie 2021, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.175). Astfel, recursul depus, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, la 27 decembrie 2021, este în termen.

La 21 ianuarie 2022, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești a fost expediată pentru cunoștință copia recursului depus de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 03 septembrie 2021, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând repunerea în termenul legal a cererii de apel, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi soluții de admitere a cererii de chemare în judecată.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 24 noiembrie 2021, în temeiul art. 65 din Codului administrativ, a respins cererea privind repunerea în termen a apelului, iar în temeiul art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ a declarat inadmisibil apelul depus de executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că respectarea termenului de depunere a apelului este o obligație a apelantului.

Mai mult, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Colegiul mai menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul, Sorin Corceac, prin apelul depus la 03 septembrie 2021 împotriva hotărârii instanței de fond a solicitat repunerea acestuia în termen, argumentându-și solicitarea pe faptul că în perioada 13-27 august 2021 s-a aflat peste hotarele țării, iar perioada 27-31 august 2021 au fost zile nelucrătoare, revenind anticipat din concediul anual la 03 septembrie 2021.

Instanța de apel a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ a declarat inadmisibil apelul, deoarece acesta a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (1).

Prin recursul depus împotriva încheierii instanței de apel executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a criticat soluția adoptată și a susținut că există temei de repunere în termen a apelului.

Potrivit art. 65, alin. (1) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Din memoriul cererii de repunere în termen se atestă că executorul judecătoresc, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a invocat imposibilitatea de a exercita actul procedural de depunere a apelului în interiorul termenului legal, din

motive că Sorin Corceac s-a aflat în concediu anual, iar de pe 14 august -25 august 2021 a fost plecat peste hotarele țării, ce se confirmă prin scrisoarea nr. 35/7-4-7326 din 24 decembrie 2021 a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Articolul 232, alin. (1) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării hotărârii judecătorești nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, care nu au participat la pronunțarea hotărârii judecătorești, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Pentru aceste motive, nu poate fi reținută nici afirmația recurentului cu referire la faptul că reprezentantul recurentului/apelantului s-a aflat în concediu, or, Nicolae Pașa a dispus de suficient timp pentru a-și exercita în termen dreptul de contestare a hotărârii primei instanțe, iar aflarea reprezentantului în concediu nu demonstrează imposibilitatea atacării hotărârii judecătorești în termenul stabilit de lege.

Concomitent, instanța de recurs notează că incidente speței sunt și dispozițiile art. 47 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant. (2) În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale. (3) Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Conform mandatului avocațial seria MA nr. 1582795 din 15 octombrie 2020, Nicolae Pașa a împuternicit avocatul Sorin Corceac să-i reprezinte interesele în prezenta cauză de contencios administrativ, inclusiv cu drepturi speciale *inter alia* de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 2).

În corespundere cu articolul 54 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul este obligat să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului.

Prin prisma articolului 57 din Statutul profesiei de avocat, (1) avocatul este obligat să studieze temeinic cauzele ce i-au fost încredințate, să se prezinte la fiecare termen stabilit și să manifeste conștiinciozitate și probitate pentru îndeplinirea mandatului încredințat. (3) Avocatul este obligat să acționeze cu promptitudine în reprezentarea clientului, potrivit cu natura cauzei. Strategiile și tacticile stabilite de avocat trebuie să conducă activitatea acestuia pe principiul folosirii profesiei în favoarea clientului.

Obligația de conștiinciozitate și probitate a avocatului Sorin Corceac în exercitarea atribuțiilor avocațiale în raport cu recurentul Nicolae Pașa presupunea corectitudinea, seriozitatea și onestitatea acțiunilor avocatului pentru îndeplinirea mandatului încredințat, astfel încât să apere drepturile și interesele legitime ale acestuia.

Faptul că, în speță, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost depus în numele executorului judecătoresc Nicolae Pașa de către avocatul Sorin Corceac, atestă că aceștia au stabilit scopul, modalitățile consilierii, precum și soluțiile tehnice pe care le va urma avocatul pentru a realiza asistența și reprezentarea clientului.

Astfel, prin prisma obligațiilor sale asumate față de client, avocatul Sorin Corceac avea obligația de a se comporta diligent, respectând normele procedurale ce reglementează termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac și, prin prisma acestora, să depună în interiorul termenului legal apelul nemotivat împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În context, Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reprezentantul recurentului urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului clientului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept sus-citate Colegiul constată că reprezentantul recurentului nu a invocat niciun motiv plauzibil, care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 03 august 2021, prin urmare cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului corect a fost respinsă de către Curtea de Apel Chișinău.

Respectiv, depunând apelul la 03 septembrie 2021, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a omis termenul legal de contestare a hotărârii instanței de fond, deși trebuia să dea dovadă de diligență și un rol activ față de cauza în care este reclamant.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, nu a prezentat apelul în modul stabilit de art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ.

Instanța de recurs mai menționează că aceiași regulă de contestate a hotărârii instanței de fond este prevăzută și în Codul de procedură civilă, dar în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri

în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul în termenul stabilit de lege, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

Dat fiind faptul că Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, nu a depus apelul în termen, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac.

Se menține încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării inadmisibile a apelului depus de Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac împotriva hotărârii din 03 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătorec Nicolae Pașa împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu